

Een donker dal na den lichten berg.
Die reactie kan soms veel van den zegen rooven.

Hier is het anders.
Want hier is volharding.

Zij waren volhardende — zoo wordt ons van die eerste christenen bericht — in de leer der Apostelen en in de gemeenschap, en in de breking des broods en in de gebeden.

Juist nu die volharding teekent de echtheid van het werk des Geestes en onderscheidt dit van alle menselijke geestdrijverij.

Er zijn soms menschen, die hun eigen opgewekten geest voor den Geest Gods houden.

Zij zijn vol vuur.

Opgewonden spreken ze.

Ze willen alle menschen bekeeren.

Allen arbeid in Gods koninkrijk zouden ze wel tegelijk ter hand willen nemen.

Maar hun geestdrift blijkt een stroovuur te zijn.

Weldra is er alleen asch over.

Ze vertragen, verslappen en zinken in.

Zij missen volharding.

Wie volharden zal tot het einde zalig worden.

Juist die rustige, blijmoedige, kalme, trouwe volharding is noodig. Het voortgaan van kracht tot kracht.

En wat is nu het eerste waarin de geloovigen te Jerusalem door de kracht des H. Geestes volhardden?

In de leer der Apostelen.

Dat is tekenend:

Tegenwoordig zijn er die zich christenen noemen en als leuze opheffen: wij moeten terug naar het eerste christendom, naar dien eersten schoonen lentetijd der Kerk.

Wie moeten — zoo zeggen ze — afwentelen dien zwaren last van dogma's, waarmee de eeuwen ons hebben beladen. Men wordt toch geen geloovige door het onderschrijven en beamen van een stel leerwaarheden; door het aanvaarden van een reeks leerstellige formules.

Dat eerste christendom stelt men zich voor als een zwevend, onblijnd, ondogmatisch christendom, een gevoelsgodsdienst.

Raadplegen we echter de H. Schrift, dan zien we juist het tegendeel, n.l. dat men het toen bij uitstek gezet had op het rechte inzicht, de zuivere kennis, de juiste formulering der waarheid Gods.

Zij volhardden in de leer der Apostelen en zochten dagelijks te genieten van het onderwijs der voorgangers.

Dat was Geesteswerk, want die Geest zou de gemeente leiden in alle waarheid, en, door de apostolische onderwijzing heen, het Woord Gods geven, en dit straks laten beschrijven in de H. Schrift.

Wat was daar onder de schare der toegebrachten en aanvankelijk verlichten een diep en krachtig verlangen naar het Woord Gods.

Die ooren hadden ontvangen om te hooren, die hoorden wat de Geest door het Woord tot de gemeente zeide.

Zij zaten niet maar neer aan de voeten der Apostelen om onderwijs te ontvangen, doch dat onderricht was hun openbaring van Godswege.

Christus was bij die prediking het middelpunt.

En voor de onderwijzende discipelen stond het vast: Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze oogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben van het Woord des levens (want het Leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige Leven, hetwelk bij den Vader was, en ons is geopenbaard): hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap houdt hebben, en deze onze gemeenschap ook zij met den Vader, en met Zijnen Zoon Jezus Christus.

Terug naar het eerste christendom wil dus zeggen: terug naar het Woord, naar de onderwijzing der Schriften, naar de leer der Apostelen.

Daar is de bron van alle reformatie, want de Kerk is gebouwd op het fundament der Apostelen en profeten.

Volharden bij dat onderwijs is onze heilige roeping.

De apostelen hebben niet tot de leergrage scharen gezegd: daar kunnen we niet over spreken, dat kan niet onderwezen worden, dat kunt ge alleen maar meevoelen, meegenieten, dat is een sfeer waar ge ingroeien, een sentiment, waarop ge uw ziel aanstemmen moet.

Niets van dat alles.

Integendeel, zij hebben onderwezen, getuigd, geformuleerd, scherphelende begrippen bijgebracht, historische mededeelingen gedaan in de blijde zekerheid: wij leeren hen naar Christus' bevel.

En die nieuwgeborenen kinderen waren zeer begeerig naar de onvervalschte melk van het Woord Gods. Hier ligt ook voor ons de levensles van dit woord.

De Heere geve allen waren belijders de genade om door Zijn Geest te volharden in de leer der Apostelen, opdat zij belijden mogen: Mijn ziel bewaart Uw trouw getuigenis.

F. C. M.

KERKELIJK LEVEN.

Zeven twistvragen.

I.

We keeren tot onze bespreking van Amerikaansche boeken terug.

Maar omdat we nu een boek voor ons hebben liggen, dat om meer dan een artikel vraagt, niet het minst om het belang, dat de geloovigen hier te lande er bij hebben, laten we den gewonen titel van deze reeks rusten. Anders zouden we in ondertitels moeten vervallen. En daar hebben we niet den rechten smaak voor.

Specifiek Gereformeerde lektuur biedt dit boek niet.

Wel lektuur, die de overweging der Gereformeerden waard is.

Het is van de hand van William Jennings Bryan, een man in Amerika algemeen gezien.

Meermalen was hij kandidaat voor het presidentschap.

Telkens moest hij het echter afleggen.

Ik las ergens: er is geen man in Amerika, dien wij hooger achten dan Bryan, maar dien we ook minder als president begeren.

Of hij misschien te goed is voor president, stond er niet bij.

De ziekte van een volk laat zich vaak moeilijk bestudeeren.

In ieder geval is men hiervan overtuigd: dat Bryan zich voor zijn volk geeft, niettegenstaande de teleurstellingen, door hem ondervonden.

En niet alleen nationaal, maar ook internationaal heeft hij betekenissen.

Op zichzelf zou dat echter nog geen reden zijn om een boek van hem in deze rubriek te bespreken, ware het niet, dat hij hier optreedt als kampvechter voor het geloof.

Ook in redevoeringen liet hij zich reeds van deze zijde kennen. Hij moet, als het hierom gaat, een wegslepend spreker zijn. Alles leeft dan aan hem. En hoe nadeelig soms de omstandigheden ook kunnen werken, hij heeft het oor der menschen.

In Amerika wordt op het oogenblik de felle strijd gestreden, dien wij in zeker opzicht reeds achter ons hebben, tusschen het modernisme, dat de fundamentele waarheden van het christendom loochent en waarvan Dr. Fosdick, predikant te New-York een der meest talentvolle en gevaarlijke vertegenwoordigers is, en het Fundamentalisme, dat die fundamentele met alle kracht verdedigt.

Bryan is overtuigd fundamentalist.

Boven den titel van zijn boek plaatst hij de vraag: Shall Christianity remain Christian? d.i. zal het Christendom christelijk blijven?

De eigenlijke titel „Seven questions in dispute“, laat ons vertalen: „zeven twistvragen“ doen ons vermoeden, dat we hier te doen krijgen met een populaire apologetiek.

Dit blijkt ook inderdaad het geval te zijn.

Maar daarom juist maakt het zoo onze belangstelling gaande.

Het is geschreven in eenvoudige taal, zooveel mogelijk worden echt Engelsche woorden gebruikt en de zinnen zijn kort, pittig, humoristisch soms.

De spijkers worden er door Bryan diep ingeslagen.

Daarenboven maakt hij behalve van het woord ook gebruik van het beeld.

Het Amerikaanse volk houdt daarvan.

En het moet toegestemd: al zijn niet alle platen, die in dit boek voorkomen, even sprekend, sommige ervan zijn suggestief.

Onder de laatste behoort die tegenover het titelblad.

Daar ziet men een trap, die toegang geeft tot een onderaardsch hol.

De treden dragen van boven af de volgende opschriften: christendom, bijbel niet onfeilbaar, mensch niet geschapen naar Gods beeld, geen wonderen, geen geboorte uit de maagd, geen Godheid (van Christus), geen verzoening, geen opstanding, agnosticisme (de leer dat men omtrent God niets weet) en op den rotsigen bodem van het hol staat met groote letteren: atheïsme.

Bovenaan ziet men een jongen veerkrachtigen man. Met den eenen voet raakt hij nog even de trede: „christendom“ aan, maar met den anderen steunt hij reeds op de trede: „bijbel niet onfeilbaar“.

Intusschen ziet hij iets lager dienzelfden man weer. Hij is merkbaar ouder geworden. In zijn gang heeft hij iets wankelends. Hij grijpt zich vast aan een rotspunt.

En nogmaals ziet ge hem. Weer veel verouderd. Maar nu geheel beneden. Bijna treedt hij op het vreeselijke woord: atheïsme.

Zoo wordt geteekend de mensch, die de onfeilbaarheid van de Schrift loslaat. Hij daalt al dieper en dieper af.

En zoo bij de trap der konsekwentie houdt, treedt hij straks het donkere hol: atheïsme binnen.

Deze treden vormen bijna de twistvragen, welke Bryan hier behandelt.

Hij bespreekt achtereenvolgens:

1. De inspiratie van den Bijbel.

2. De Godheid van Christus.

3. De geboorte uit de maagd.

4. De verzoening door bloed.
5. De lichamelijke opstanding van Jezus.
6. De wonderen van onzen Heere.
7. De oorsprong van den mensch.

— Prof. Kuypers terug.

Woensdagavond lazen wij, dat Prof. H. H. Kuypers in het vaderland terug is.

We heeten hem van harte welkom.

We hebben hem gemist.

Het beste bewijs, welk een menschelijkerwijs onvervulbare plaats hij onder ons inneemt.

Zuid-Afrika heeft genoten van zijn kostelijke adviezen.

Het heeft hem de eer bewezen, die hem toekwam.

Even brak er een konfliktje uit, veroorzaakt door een minder juist persverslag, maar dadelijk werd het door hem uit den weg geruimd.

En wat hij ons van Zuid-Afrika vertelde in „De Heraut“ doet ons verlangen naar meer.

Stellig zal het blijken, dat deze afvaardiging ons Calvinisme daar en ook hier ten goede is gekomen.

— „Intellectueel“ en „Volk“.

Het gevaar, dat de „intellectueel“ andere menschen, die niet zooveel kennis opgaarden als zij, op zekeren afstand houdt, hen beschouwt als het „volk“, dat op lagere kultuurtrap staat, dreigde in elken tijd, waarin het intellect als het cultuurmiddel bij uitnemendheid werd geprezen.

Maar misschien dreigde het zelden zoo sterk als tegenwoordig.

Wij hebben hier te doen met een erfenis uit de vorige eeuw, toen het intellectualisme als een verzenigende oostenwind over het leven woei en die wij maar niet kunnen kwijt worden.

Hoeveel pogingen er ook zijn aangewend om het intellectualisme in ons lager onderwijs te stuiten, het is nog altijd niet mogen gelukken.

De hoeveelheid kennisballast, waarmee iedere leerling ook in het voortgezette onderwijs het leven wordt ingestuurd en waarmee hij in het leven niets kan uitrichten, is niet gering.

En zoo ziet men dan vele zwaargeladen zielen op de levenszee en den levensstroom varen, die nauwelijks vooruitkomen, die de maatschappij niet vooruitbrengen, die als een luxe-woonschip gesleept moeten worden en telkens moeten meren. Dan stappen de bewoners aan land om bij het „volk“ leeftocht in te slaan.

Daarbij kunnen de intellectuelen op zichzelf toepassen de regels, die er boven de poort van het oude Amsterdamsche burgerweeshuis staan:

„Wij groeien vast in tal en last,
Onze aardsche vaders klagen.“

Wie noemt zich in onze dagen al niet „intellectueel“?

Die een H. B. S. 3 of 5 jaar, een gymnasium of lyceum heeft doorlopen.

Die het eindexamen aan een kweekschool hebben afgelegd of normalessen hebben gevolgd.

Die een diploma in handelsrekenen, in teekenen of zoo iets hebben verkregen.

Die elken dag door de Oudmanhuispoort liep en de boekenstalletjes nasuffelde.

Die een poos hebben lesgenomen in een van de moderne talen.

Die een goede positie op eenig kantoor zich zag verzekerd.

Die in bouw- of andere onderneming gelukkig zijn geweest.

Die zich de weelde kunnen permitteeren een groot dagblad te lezen of zich op een portefeuille te abonneren.

Een werfdepot voor intellectuelen is er niet noodig.

Zij werven zichzelf.

En daartegenover staan dan de menschen, die niet „geleerd“ zijn, die niet „gestudeerd“ hebben, het „volk“.

Aan het oordeel van het „volk“ wordt vanzelf minder waarde gehecht.

Dat kent de belvedere's niet, vanwaar zij een wijd uitzicht op de wijde wereld hebben.

Dat beweegt zich niet met zijn gedachten in een benaamd kringetje.

Dat zijn de houthakkers en waterputters van de „intellectuelen“.

Zoo redeneerden de liberalen uit de dagen van Thorbecke.

Zoo redeneerden thans de kopstukken van de Sociaal-Demokraten. De massa der arbeiders moet „bewust“ worden gemaakt.

Een wordt zulk een redeneering heelemaal niet meer bij ons aangetroffen?

Of ziet men ook niet bij ons afstandsvergrooting tusschen de cultuurmenschen en het „volk“?

Wint het intellectueel of maatschappelijk verschil het soms niet ver van de gemeenschap der heiligen?

Wordt de tweespalt tusschen „intellectuelen“ en het „volk“ alleen bij tegenstanders aangetroffen, of verdeelt die ook bij sommigen onze Gereformeerden niet in twee groepen?

Hierin nu meen ik een ernstig gevaar voor de toekomst en voor het heden te onderkennen.

Wij moeten ons allen tot het Gereformeerde „volk“ rekenen of het is met onze eenheid, maar

ook met
macht ged
De lege
„volk“ di
dwiigen.
Men be
studeerde
willen ga
over het
Daarove
respekt v
Ieder G
Dat hee
Waarom
hebben g
minst vo
De nie
bewaren
afstand t
En al w
van af d
een blive
Daarbij
eenvoudig
der reflek
de intuitie
En de
kennen, d
en hoe o
arbeid, de
werd g
De gele
in staat e
leven, al
gaan.
De begi
om het w
Die beg
geleerd o
vondige v
omdat hij
geloofs a
Is dat
Wie die
het ook m
aan herin
Het ve
Het ver
Daaren
ontwikkel
geven op
Helaas
zeer di
Toch g
Behalve
andere k
Gewoon
sche, a
tuur.
Wel zij
maar in
Iemand
lektueel
hield, is
die intell
noemd, m
merken.
Het in
den door
Een ma
punt zee
Daarva
Dan z
„volk“
Maar
is niet
Het is
Daaron
andere z
Zoo d
J. Heer
chüre „
„Een we
Natuur
Hij be
Daaron
legen zij
Maar
len“ en
is on
anders.
Hij zi
ingebrac
Deze
„het vol
niet and
Zo, dat
de topp
juist die
Op la
zwaren
betreff
„ons“ e
spreekt
wortelen
deze ho
van zw
stonden